Onderwerp: Vaststellen Cultuurvisie 2026-2035 "Samen sterker: Cultuur als verbinder in onze gemeente"

Ons kenmerk: 2025-024758

Nummer.

Elst, 1 juli 2025

AAN DE RAAD

1. Voorstel
De Cultuurvisie 2026-2035 "Samen sterker: Cultuur als verbinder in onze gemeente" vaststellen.

2. Inleiding
De huidige cultuurvisie *Op Waarde Geschat* (2022–2025) loopt af op 31 december 2025. Met het oog op nieuwe ontwikkelingen – zoals bijvoorbeeld de landelijke culturele codes en de toenemende verwevenheid van cultuur met het sociaal domein – werkten wij aan een nieuwe cultuurvisie. We herijken de uitgangspunten voor het cultuurbeleid vanaf 2026 met als doel cultuur nog sterker in te zetten als middel voor verbinding en maatschappelijke participatie.

3. Doel en beoogd effect
In deze nieuwe cultuurvisie kiezen we voor een toekomstgerichte koers. De visie sluit aan bij de bredere doelstellingen van het sociaal domein en zet in op samenwerking met inwoners, culturele instellingen en maatschappelijke partners in de regio. Cultuur wordt daarmee zichtbaar én voelbaar in het dagelijks leven. Het is een motor voor persoonlijke groei, lokale identiteit en gemeenschapszin.

Als gemeente zien we cultuur als onmisbaar voor een sterke samenleving, waarin mensen zich met elkaar verbonden voelen. Gemeenschappelijke culturele ervaringen brengen inwoners dichter bij elkaar en geven ruimte voor ontmoeting en ontwikkeling. Het doel van deze cultuurvisie is om richting te geven aan het gemeentelijk beleid vanuit heldere uitgangspunten. Door cultuur actief te beleven en te delen, groeit het welzijn van inwoners: het vergroot hun gevoel van welbevinden, zingeving en betrokkenheid bij de omgeving.

De cultuurvisie die hier voor u ligt, vormt de basis voor de uitvoeringsagenda 2026–2027, waarin we onze ambities concreet maken. De uitvoeringsagenda volgt nadat de cultuurvisie is vastgesteld. Zowel de cultuurvisie als de uitvoeringsagenda zijn tot stand gekomen na een uitgebreid participatief proces van evaluatie en ontwikkeling.

4. Argumenten
1.1 Noodzaak tot actualisatie
De huidige cultuurvisie loopt eind 2025 af. Nieuwe ontwikkelingen maken het nodig het beleid te herijken en toekomstbestendig te maken.

1.2 Cultuur als middel
De nieuwe visie positioneert cultuur niet als doel op zich, maar als middel om ontmoeting te stimuleren, erfgoed te beleven en maatschappelijke betrokkenheid te vergroten.

1.3. Versterking van welzijn en samenhang
Actieve cultuurbeleving draagt bij aan het welzijn van inwoners en versterkt sociale binding. Dit sluit aan bij de doelen van het sociaal domein, zoals participatie en zingeving.

1.4. Richting en samenwerking
De visie biedt een helder kader voor het cultuurbeleid vanaf 2026 en vormt de basis voor een gerichte uitvoeringsagenda. Ze bevordert samenwerking tussen gemeente, inwoners en culturele partners.

1.5. Lokale én landelijke aansluiting
De visie is geworteld in de identiteit van Overbetuwe en sluit aan bij landelijke culturele codes voor fair practice, diversiteit, inclusie en goed bestuur. Zie uitleg over de codes hier.
Zo positioneert de gemeente zich als een betrouwbare en toekomstgerichte partner.

5. Kanttekeningen en risico's
1.1 Realisme in uitvoerbaarheid
Als gemeente moeten we scherp prioriteren en zorgen voor voldoende capaciteit en middelen voor de uitvoering van deze visie.

6. Financiën
De uitvoering van deze cultuurvisie is passend binnen het huidige budget en heeft geen directe invloed op het bestaande budget voor kunst, cultuur en erfgoed. Tegelijkertijd is bekend dat we scherp moeten prioriteren, omdat budgetten onder druk staan. Structureel budget, uitvoeringskracht en heldere keuzes zijn essentieel om de ambities op lange termijn waar te kunnen maken. Zonder blijvende investeringen in mensen, middelen en samenwerkingsstructuren is het niet mogelijk de visie duurzaam uit te voeren en impact te realiseren.

7. Duurzaamheid
In de visie onderschrijven we de Fair Practice Code, welke zich richt op welzijn en duurzaamheid in de cultuursector. Hiermee stimuleren we culturele organisaties in Overbetuwe om bij te dragen aan een duurzamere sector en deze uitgangspunten actief toe te passen in hun praktijk.

8. Vervolg
Planning
Na vaststelling van de cultuurvisie 2026–2035 *Samen sterker: Cultuur als verbinder in onze gemeente* volgt de bijbehorende uitvoeringsagenda in Q4 2025 welke u ter informatie wordt doorgestuurd. Na vaststelling van de visie en uitvoeringsagenda starten we met de uitvoering van de daarin geformuleerde ambities en acties.

Communicatie
Wij vinden het belangrijk dat de cultuurvisie breed gedragen wordt binnen het culturele veld van de gemeente. Na vaststelling wordt de visie gepubliceerd op de gemeentelijke website. Alle culturele organisaties en verenigingen ontvangen een e-mail met de mededeling dat de

visie is vastgesteld en online te raadplegen is. Zo zorgen we voor transparantie en betrokkenheid bij de uitvoering.

Initiatiefnemer, interactievorm en rol gemeente

De gemeente is initiatiefnemer van het cultuurbeleid. In 2024 startte het proces met een grondige evaluatie van de bestaande cultuurvisie, uitgevoerd in nauwe samenwerking met vertegenwoordigers uit het culturele veld van Overbetuwe. We doorliepen de volgende stappen:

1) April 2024 cultuurbijeenkomst (feedbackkaarten en gesprek)
2) Juni 2024 feedback-bijeenkomsten met het culturele veld
3) November 2024 gesprekken met jongeren
4) December 2024 enquête culturele veld
5) Februari 2025 swipocratie (brede enquête voor alle inwoners)
6) Voorjaar 2025 bijeenkomsten klankbordgroep

De uitkomsten van deze evaluatie- en participatiestappen zijn, voor zover de stappen op dat moment waren voltooid, op 25 maart 2025 gedeeld met de gemeenteraad tijdens de vergadering van het RTGC. De bovengenoemde klankbordgroep bestond uit twaalf leden afkomstig uit het culturele veld. Gezamenlijk kwamen we drie keer bijeen om de contouren van de nieuwe cultuurvisie te bespreken en aan te scherpen. De klankbordgroep bestond uit vertegenwoordiging uit het kunst-, cultuur- en erfgoedveld en betrokken inwoners. Hun inbreng was zeer waardevol en heeft in belangrijke mate bijgedragen aan de totstandkoming én aanscherping van de nieuwe visie.

De cultuurvisie heeft een looptijd tot en met 2035 en wordt in 2030 geëvalueerd. Deze tussentijdse evaluatie biedt ruimte om beleidsdoelen en uitgangspunten waar nodig aan te scherpen of bij te stellen op basis van maatschappelijke ontwikkelingen en signalen uit de praktijk. De evaluatie wordt uitgewerkt in samenwerking met het culturele veld, inwoners, jongeren en andere relevante partners. De uitkomsten worden besproken in het college en ter informatie met u gedeeld. Begin 2035 volgt een eindevaluatie als basis voor een nieuwe visie.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,

de gemeentesecretaris	de burgemeester
D.C. van Eeten	R.P. Hoytink-Roubos

9. **Relevante stukken**

a. Cultuurvisie 2026-2035
b. Concept-raadsbesluit Cultuurvisie 2026-2035

Portefeuillehouder: Wethouder Evert Westerbeek
De behandelend ambtenaar is Marlies Spijker. Technische vragen dienen uiterlijk donderdagmorgen om 08:00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl